



## MEMO van college aan de raad

datum : 26 februari 2013  
aan : Gemeenteraad  
van : College  
onderwerp : Evaluatie procesgang inzake project Gasopslag Bergermeer  
Portefeuillehouder : Alwin Hietbrink  
Inlichtingen bij : Dick Minkman

---

### Aanleiding

- De memo wordt opgesteld als antwoord op een toezegging in de Algemene raadscommissie van 12 juni 2012 door Alwin Hietbrink

### Kernboodschap

---

- Wat was de exacte vraag en de toezegging?

Achterliggende vraag: *Kan het college de procesgang inzake het project Gasopslag Bergermeer evalueren teneinde hieruit lering te kunnen trekken voor eventuele toekomstige juridische procedures bij dergelijke omvangrijke projecten.*

Toezegging: het college evalueert de procesgang inzake het project Gasopslag Bergermeer

### Evaluatie procesgang inzake project Gasopslag Bergermeer

#### I. Overzicht gevoerde procedures

De gemeente heeft in haar verzet tegen de realisering van het project Gasopslag Bergermeer vanaf het jaar 2010 de volgende juridische procedures gevoerd:

1. Procedures in het kader van de vaststelling van het Rijksinpassingsplan Gasopslag Bergermeer.
2. Procedures tegen het besluit tot wijziging van het opslagplan (Besluit 80 Bar).
3. Procedures tegen de overname van de beslissingsbevoegdheid op grond van art. 3.36 Wro.
4. Voorlopig getuigenverhoor i.v.m. een civiele afspraak tussen de gemeente en Amoco/TAQA.
5. Procedures in het kader van de Belemmeringenwet Privaatrecht.
6. De oprichting van de Stichting Ondergrondse Opslag Bergen (SOOB) en het voeren van procedures door deze stichting.
7. Procedures op grond van de Wet openbaarheid van bestuur ter verkrijging van ontbrekende documenten ten behoeve van de hiervoor genoemde procedures.

#### II. Procedures tegen Rijksinpassingsplan (nrs. 1,3,6 en 7)

De procedures tegen het Rijksinpassingsplan zijn in eerste instantie tezamen met de gemeenten Alkmaar, Schermer en Heiloo gevoerd. Hierbij is externe juridische bijstand verleend door advocatenkantoor Houthoff Buruma, waarbij de kosten hiervan naar

evenredigheid zijn verdeeld tussen partijen. Genoemde gemeenten hebben hun verzet tegen het project gestaakt vóór de terinzagelegging van het ontwerp-Rijksinpassingsplan. Deze gemeenten hebben toen ook hun bijdrage aan de activiteiten van SOOB stopgezet. Vanaf dat tijdstip is onze gemeente zich als enige gemeente blijven verzetten tegen het project.

Het voortzetten van het verzet tegen het project Gasopslag Bergermeer heeft tot gevolg gehad dat de gemeente zelfstandig en onder de paraplu van SOOB de juridische procedure tegen het Rijksinpassing Gasopslag Bergermeer heeft vervolgd met het indienen van zienswijzen tegen het ontwerp-Rijksinpassingsplan en het instellen van beroep tegen het vastgestelde Rijksinpassingsplan alsmede het indienen van een voorlopige voorziening tegen dit bestemmingsplan. Deze procedure is niet alleen zelfstandig gevoerd aangezien het bepaalde in artikel 1.4 ('beperking beroepsrecht decentrale bestuursorganen') van de Crisis- en herstelwet de gemeente in deze procedure zou kunnen worden tegengeworpen. Voor het voortzetten van deze juridische procedure heeft de gemeente ter onderbouwing hiervan veel kosten moeten maken bestaande uit advocaatkosten en kosten voor het opstellen van rapporten door een aantal deskundige bureaus. Deze kosten zijn daarom in het belang van de juridische positie van de gemeente in deze procedures naar ons oordeel noodzakelijk geweest.

Daarnaast is door de gemeente een bestuursrechtelijke procedure gevoerd om een rechterlijk oordeel te verkrijgen betreffende de overname van de beslissingsbevoegdheid inzake een aantal vergunningaanvragen van TAQA door de ministers van EL & I en I en M. Deze procedure heeft geleid tot het indienen van een bezwaarschrift bij genoemde ministers, het instellen van beroep bij de rechtbank en het instellen van hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Ten tijde van het starten van deze procedure was er voor de gemeente geen jurisprudentie beschikbaar op grond waarvan gesteld kon worden dat het voeren van deze procedure weinig zinvol zou zijn. In verband daarmee was het naar ons oordeel voor de juridische positie van de gemeente van belang dat deze procedure wel is gevoerd.

In het belang van de genoemde procedures heeft de gemeente door middel van het voeren van een aantal bestuursrechtelijke procedures op grond van de Wet openbaarheid van bestuur alsnog de beschikking gekregen over een aantal documenten. Ter onderbouwing van de gronden van de gemeente tegen het project was het verkrijgen van deze documenten voor de gemeente en de juridische kosten die daarmee gemoeid zijn geweest naar ons oordeel noodzakelijk.

### **III. Procedures tegen wijziging opslagplan (nr. 2)**

Door het staken van het verzet van de gemeenten Alkmaar, Schermer en Heiloo tegen het project Gasopslag Bergermeer heeft de gemeente zelfstandig en onder de paraplu van SOOB beroep ingesteld en een verzoek om een voorlopige voorziening ingediend tegen het besluit van de minister van EL & I betreffende een wijziging van het opslagplan tot verhoging van de reservoirdruk van het gasveld Bergermeer tot maximaal 80 Bar. In het kader van het verzet van de gemeente tegen het project en in het belang van de juridische positie van de gemeente daartegen was deze procedure en de kosten die daarmee gemoeid waren naar ons oordeel wenselijk.

### **IV. Voorlopig getuigenverhoor (nr.4)**

Voormalige leden van de Gascommissie Bergen en Schoorl hebben mondeling gesteld dat de gemeente omstreeks 1970 met Amoco, de rechtsvoorganger van TAQA, is overeengekomen, dat na afloop van de gaswinning het betreffende gebied weer zou worden teruggegeven aan de natuur. Teneinde deze stelling te kunnen bewijzen is nader uitvoerig onderzoek verricht naar documenten uit deze periode. Verder heeft in twee zittingen bij de civiele rechter te Alkmaar een

voorlopig getuigenverhoor plaatsgevonden. In de geraadpleegde archieven zijn geen documenten aangetroffen die genoemde stelling kunnen staven. De gestelde afspraak is niet in een schriftelijke overeenkomst aangetroffen. Verder heeft het gehouden getuigenverhoor geen aanvullende informatie opgeleverd waardoor deze stelling civielrechtelijk hard gemaakt zou kunnen worden. In verband daarmee is door uw raad op 21 juni 2012 besloten gen civiele procedure te starten.

Wij zijn van oordeel dat het houden van de twee getuigenverhoren en de daarmee gepaard gaande juridisch kosten wenselijk was om meer duidelijkheid te kunnen verkrijgen over het eventueel civielrechtelijk kunnen afdwingen van de genoemde afspraak tussen de gemeente en Amoco/TAQA.

#### **V. Procedures in het kader van de Belemmeringenwet Privaatrecht (nr. 5)**

In het kader van het verzet van de gemeente tegen het project Gasopslag Bergermeer is de gemeente tevens in verweer gekomen tegen de besluiten van de minister van I & M tot het opleggen van een gedoogplicht op grond van de Belemmeringenwet Privaatrecht voor het leggen van kabels en leidingen en de aanleg van een stroominkoopstation voor de realisering van het project.

In het belang van de juridische positie van de gemeente was het naar ons oordeel wenselijk deze procedures met de daarbij behorende juridische kosten te voeren.

#### **VI. Conclusie evaluatie:**

In het kader van de procedures tegen de vaststelling van het Rijksinpassingsplan Gasopslag Bergermeer (nr.1) en het besluit tot wijziging van het opslagplan (nr.2) is in eerste instantie gezamenlijk opgetrokken met de gemeenten Alkmaar, Schermer en Heiloo. De juridische kosten zijn daarbij tussen partijen verdeeld. Ten tijde van het indienen van zienswijzen tegen het ontwerp-Rijksinpassingsplan hebben de gemeenten Alkmaar, Schermer en Heiloo hun verzet tegen het project gestaakt. Het terugtrekken van de gemeente Alkmaar is in het kader van deze evaluatie naar ons oordeel aan te merken als een belangrijk juridisch omslagpunt in het verzet tegen het project Gasopslag Bergermeer. Vanaf dat moment moest de gemeente immers zelfstandig dan wel onder de paraplu van SOOB juridische procedures gaan voeren tegen de realisering van het project. De kosten van de daarmee gepaard gaande juridische procedures zijn daardoor alleen voor rekening gekomen van de gemeente. Aangezien de realisering van dit project een aanzienlijke impact heeft gehad en nog heeft voor de inwoners van Bergen, is het voortzetten van het verzet van de gemeente hiertegen ook na het afhaken van de gemeenten Alkmaar, Schermer en Heiloo naar ons oordeel alleszins te verdedigen. Daardoor is het naar ons oordeel - gelet op de bijzondere problematiek bij het voeren van juridische procedures tegen een project van een dergelijke omvang - lastig om hier voor de toekomst lering uit te trekken. Als je als gemeente immers op het standpunt hebt gesteld dat een dergelijk project in het belang van de veiligheid van de inwoners en het milieu met alle mogelijke ter beschikking staande wettelijke middelen moet worden tegengegaan, dan is het onontkoombaar dat je daarvoor kostbare juridische procedures moet voeren. Daarnaast merken wij nog op dat hier sprake is van een uniek project, waarvan in onze gemeente niet snel een gelijksoortig geval zich zal voordoen.